

Қадірің арта берсін – қарт басылым

Сүйікті газетімізге – 75 жыл

Еліміздегі алпауыт кәсіпорындардың бірі саналатын Атырау мұнай өңдеу зауытының корпоративтік басылымы «Новатор»-ға биыл 75 жыл! Газеттің осы саны «Новатор» туралы естеліктерге толы болмақ. Басылымның тарихы мен заманауи ақпарат құралы туралы сөз қозғайтын боламыз!

Короткие факты
о редакторах

Тіл – ең асыл
құндылық

ДАТЫ

Нашему «Новатору» исполнилось 75 лет

Коробки с аккуратно уложенными в них пожелтевшими черно-белыми номерами газет 70-80 годов, подшивки из двухтысячных бережно хранятся в шкафах редакции «Новатора». В них – вся история завода, его становление, достижения и промахи заводчан, развитие производства, спортивные и культурные мероприятия, в общем – вся жизнь Первенца казахстанской нефтепереработки, как часто называют наш завод в прессе.

Первый номер газеты, которая тогда называлась «Стахановец», был опечатан в сентябре 1948 года. «Собрали» его не в заводской редакции, а в редакции газеты «Прикаспийская коммуна» журналисты многотиражки – в честь третьей годовщины со дня выпуска заводом первой тонны автобензина.

«Новатор» такое имя получил не сразу. Сначала газета называлась «Стахановец», затем – «Нефтепереработчик», эти сведения были найдены в заводских документах, и рассказала о них Малике Кулпеисова – легендарный редактор «Новатора». А вот по какой причине и в каких годах газета меняла имя – доподлинно не известно.

А вот уже следующий номер газеты был подготовлен редакцией предприятия в заводской редакции. Первым ответственным редактором областного комитета партии назначил известного тогда в городе журналиста всеми любимой «Прикаспийки» Павла Мирошкина, ветерана Второй мировой войны. «Павел Александрович служил на границе с Японией, был награжден боевыми медалями. Это был суебодитатский человек, с тихим, голосом, доброй улыбкой, пытливым умом. Он любил газетное дело, юмор, шутки», говорится о Мирошкине в статье от 22 мая 1998 года.

Вторым редактором «Новатора» стала Мирра Богословская. «Это была яркая, открытая и веселая натура. И в то же время деловая женщина, талантливая журналистка», свидетельствуют ее современники в корпоративном издании 1998 года. Известный факт, но мы его всё же упомянем: Мирра Богословская – мама нашего известного земляка Тимура Бекмамбетова, она многие годы работала в газете «Прикаспийская коммуна».

Наибольшее количество лет редактором газеты была Малике Аманжоловна Кулпеисова, в редакцию она пришла

в 1977 году. Её самый значимый вклад в «Новатор» состоит даже не в том, что она делала газету такой длительной отрезок времени. Она смогла сохранить корпоративную газету в сложный период не только для предприятия, но и для всей страны: когда денег не было на печать газеты, Кулпеисова организовала своеобразный краундфандинг в виде подписки. Так заводчане спасли своё корпоративное издание.

А газета была действительно значимой частью заводской жизни: в «Новаторе», кроме статей о производственных работах, достижениях, разбора полетов, анализа аварийных остановок с упоминанием имен всех виновных, партийных статей и идеологической агитации, рассказов о заводских семейных династиях часто публиковали очень модные сегодня нарративы о взаимоотношениях людей на заводе, о психоэмоциональном состоянии сокращенного сотрудника, об обиде пенсионера на

Работа над первым номером заводской газеты.

отношение к нему после выхода на заслуженный отдых. То есть для нефтепереработчиков «Новатор» был аналогом современных чатов и блогов.

Разумеется, дожить до такого почтенного возраста «Новатору» помогли все, кто соприкасался с газетой: редакция и редакторы, авторы и соборы, фотографы и современные видео- и мобилографы.

Только благодаря работе всего коллектива завода, сегодня мы празднуем 75-летие корпоративного издания.

Много интересных событий хранит бумажный архив. Чтобы вы, уважаемые читатели, почувствовали атмосферу тех лет, в последующих номерах мы сделаем несколько публикаций о жизни завода из старых номеров газет.

Пресс-службой, в состав которой входила и входит редакция газеты «Новатор» на протяжении долгих лет руководила Елена Жоламановна Есенова – автор многих газетных публикаций и ряда книг, посвященных АНПЗ. Именно в этот период расширился формат газеты, она стала восьмиполосной и начала издаваться на двух языках. Активное участие в подготовке материалов принимали опытные переводчики и журналисты К. Султаналиев и А. Мырзагалиев. Расширилось число внештатных корреспондентов.

Бүгінгі «Новатор»

Новатор басылымының директоры **Данияр Мұхамбетов**. Оны өте көңілді, ақкөңіл деп сипаттасақ артық емес. Ол жүрген ортада өн мен би, әзілдер қатар жүреді. 2014 жылдан бастап зауыт өміріне етене араласып келеді. Кәсіпорын мұрағатындағы көптеген фотосуреттер мен бейнероликтердің авторы.

Сонымен қатар қазақ және орыс тілді екі редактор қызмет атқарады. Соның бірі – сіз көріп жүрген орыс тілді материалдардың авторы **Ирина Козонова**. Ашық мінезді, еңбекқор, саяхаттағанды жақсы көретін жан. Өз ісіне адал журналистикаға сіңген үлкен еңбектің иесі. Ұзақ жылдар Ақ Жайық газетінде еңбек етіп, кейін мансабын баспасөз хатшысы ретінде жалғастырды.

Және де ұжымның ең жас, креативті қызметкері, қазіргі таңда зауыт фотосуреттері мұрағатының иесі **Бейімбет Амантаев**. Ең әдемі кадрлардың авторы! Иманды, сабырлы, ашық мінезді. Кез-келген іс-шараның жарқын естеліктерін сақтауға көмектеседі.

«Новатор» газетінің қазақ тілді редакторы **Арайлым Қабдешова** ұзақ жылдар 31 арна және Информбюро телеарналарының меншікті тілшісі ретінде қызмет етті. Мақала жазуда өзіндік шығармашылық көзқарасы бар. Сабырлылық, жұмысқа адалдық және ашық мінезі оған зауыттықтармен оңай тіл табысуға және болашақ материалдар үшін ақпарат алуға мүмкіндік береді. Арайлым-біздің жұлдызымыз, қазақ тіліндегі мәтіндердің, тікелей эфирлердің және зауыт іс-шараларының тікелей трансляцияларының иесі.

Осындай бірлігі мықты, харизма мен идеяға толы команда оңғы жаңалықтармен зауыттықтарды ақпараттандыруда.

Арайлым Қабдешова, Бейімбет Амантаев, Ирина Козонова.

ВОСПОМИНАНИЯ

Пастухов и Актолағай

С 1999 по 2010 год газету «Новатор» верстали и печатали в типографии газеты «Ақ Жайық». Я отлично помню, как каждый четверг за стеной моего кабинета разговаривали дизайнер «АЖ» Гульсум Суюнгариева и редактор «Новатора» Юрий Пастухов. Говорили они без остановки. Узнать, о чем они увлеченно беседовали тогда, мне, наконец, выпала возможность. И не просто из любопытства, а по поводу 75-летия газеты «Новатор». Далее – Г. Суюнгариева о редакторе Пастухове.

Юрия Александровича многие в городе знают. Он – учитель, редактор, краевед и создатель палеонтологического музея мезозойского периода – единственного в Казахстане, который есть только у нас, в Атырау. Но главная его ценность в том, что он и есть тот самый Человек с большой буквы. Интеллектуал он щедро делился знаниями и своим многогранным опытом. Очень открытый и невероятно добрый. Таких людей рождается один на миллион. С ним было интересно говорить на любые темы. Я гораздо младше Юрия Саньча по возрасту, но никогда он не говорил со мной «сверху вниз», без преград и предубеждений общался с младшими по возрасту.

Номер мы верстали по четвергам, и я заранее готовила тему для разговора. Ему всегда было что рассказать или ответить – будь то история края, психология, литература или поэзия. Он писал стихи и отлично рисовал. У него можно было спросить совет и доверять тайну. Ценитель истории нашего края, Юрий Александрович очень любил атыраускую землю. Но особенно он любил Актолағай. Для Саньча это было место силы. «Никаких мыслей, проблем, просто дышу, моза и душа отдыхают», – говорил он. Как-то раз я напросилась в поездку на меловые горы. Это был удивительный трип, который я запомнила на всю жизнь. Я не могла предст-

вить себе такой красоты: воздух, тишина. Самое впечатляющее место – похожее на спрута урочище Шийли. Его отроги, как щупальца, протянулись от основной точки, выделяющейся в центре. Пожалуй, это и есть самая высокая точка Актолағая, 255 метров над уровнем моря. Завораживающее зрелище.

Он показал нам самые удивительные места, пещеры, которые без него нам было не найти. А как Юрий Александрович играл на гитаре, сколько осталось у меня впечатлений от спетых песен у костра во время поездки на меловые плато! Таким его образ в моей памяти и остался – у костра и с гитарой, спокойный, свободный, с грустинкой в глазах. Я благодарна судьбе, что тогда в «Ақ Жайықе» мне доверили верстать «Новатор», благодаря чему я познакомилась с таким удивительным человеком.

И очень ответственным в работе. Его материалы в корпоративной газете были про заводские династии, о достижениях завода. Всю информацию он проверял тщательно, перезванивал и выяснял какие-то детали, факты.

Жаль, что он ушел так рано. Такие люди, как Юрий Александрович Пастухов, остаются надолго в памяти всех, кто с ним был знаком. Многогранный его талант привлекал к нему детей и взрослых. Одних он учил и ходил в походы, с другими работал в редакции и в театре ДК нефтепереработчиков.

Когда он приболел, я не могла его навестить по семейным обстоятельствам. Но в последний путь его проводила. Надеюсь, что он в своем раю, и это точно его любимое плато Актолағай.

Записала И. Козонова

Короткие факты о редакторах корпоративного издания

Нам не хватает четырех страниц, чтобы назвать всех, кто так или иначе причастен к газете, но в связи с юбилеем уместно вспомнить пусть не всех, но тех, кто отдал «Новатору» свои знания, силы, был верен газете долгие годы.

Павел Мирошкин руководил редакцией в разные годы с 1948 по 1972 год. Первый и культовый редактор заводской газеты. Именно он заложил в те времена, когда завод строился и выходил на проектную мощность, в газетный лист форматом А3 дух творчества и новаторства.

Мирра Богословская, второй редактор газеты, пришла в «Новатор» в 1963 году. Она запомнилась легкостью характера, высокой трудоспособностью, творческим подходом к написанию сложных производственных тем.

Г. П. Метлин был редактором «Новатора» в 1967 году, **Сергей Баев** руководил газетой два года, в 1973 – 1975 годах. Об этом свидетельствуют найденные в архиве номера газеты и архивные документы. До и после «Новатора» они оба работали в «Прикаспийске». С 1975 по 1977 год «Новатор» выходил под редакцией **Эдуарда Хасанова**, который позднее переехал из Гурьевы в Тараз и работал там в городской газете.

К сожалению, других сведений об этих редакторах мы не нашли.

Легендарная **Малике Кулпеисова** работала редактором заводской газеты с 1977 по 1998 год. Именно благодаря ей газета стала «цветной» – временами при печати газеты использовали красную, синюю, сиреневую или зеленую краску. При ней увеличилось количество страниц, изменился контент, в газете появились гороскоп, поздравления, телевизионная программа и реклама.

Следующий редактор, **Наталья Санцакова**, работала в областной газете «Прикаспийская коммуна» сначала корреспондентом, а затем редактором отдела. В 1998 – 1999 годах работала в «Новаторе», а затем переехала жить в Астану, работала там заместителем главного редактора газет «Вечерняя Астана» и республиканской «Казакстан темиржолшысы».

Известный краевед и следующий редактор заводской газеты **Юрий Пастухов** возглавлял заводскую редакцию с 1999 по 2010 год. Веселый, улыбочивый, психолог, интеллектуал и эрудит, он мог разговаривать даже с самого сурового нефтепереработчика.

На смену ему, в августе 2010 года, в редакцию «Новатора» пришла молодой и талантливый журналист **Светлана Калиева**. Она внесла весомый вклад в развитие государственного языка на страницах «Новатора». Ушла из редакции в 2014-м году.

Затем в редакцию пришла **Индира Сатылганова**. С 2014 по 2022 год на страницах «Новатора» она много и подробно рассказывала о развитии, модернизации, инновационной деятельности производства и внедрении современных цифровых технологий в различные его сферы, про людей труда и гордость любой отрасли – трудовые семейные династии. В прошлом году Индира перешла на работу в пресс-сектор ЭМГ.

В 2015-м в «Новатор» пришел **Нурлыбек Гизатов**, который недолго проработал в редакции нашей газеты, но запомнился заводчанам как автор интересных репортажей, корреспонденций и очерков на казахском языке.

СЛОВО О «НОВАТОРЕ»

Құсайын Орынбасаров, зейнеткер:

Мен зауытта қызмет еткен жылдары «Новатор» басылымымен тығыз байланыста болдық. Газет үнемі халықпен бірге болатын. Шешілмеген мәселелерді қозғап, жетістіктерімізді жариялап тұратын. Жастардың біліктілігі, озаттардың алға шапқаны, зауыттағы басқа да жаңалықтарды осы газет беттерінен оқып, біліп отырдық. Басылым жақсылықтың жаршысы бола білді деп есептеймін. Әлі күнге дейін іздеп, тауып, оқып отыратын газеттеріміздің бірі және бірегейі деп толық айта аламын. Алдағы уақытта жастарымыз қазақтың салт-дәстүрлерін ұғынуы үшін, қазақи ғұрыптарымыз да газет беттерінде жарияланса деп ойлаймын. «Новатор»-ға ұзақ ғұмыр тілеймін. Жылдан жылға жақсарып, толығып, біздерді тек жақсы жаңалықтармен қуанта берсін дегім келеді.

Бақыт Өтебалы, АМӨЗ Бастауыш партия ұйымының төрайымы, кәсіподақ ұйымы төрағасының орынбасары:

«Новатор» жөнінде ұзақ әңгімелесуге болады. Сонау 1948 жылдан бері зауытымыздың талай жаңашылдығын өз бетінде суреттеген болатын. Өз заманында халықтың көзі нәм тілі осы басылым болды. Қазіргідей теледидар, ұялы байланыс, интернет желісі болмаған уақытта, барлық функцияны осы газеттер атқаратын. Соның ішінде жұмыстан бас көтермеген зауыттықтар үшін таптырмас ақпарат құралы болғандығы да жасырын емес. Қазіргі таңда газет беттерінің азайып, шығу уақыты екі аптада бір болып өзгертілгені, материалдарымыз сыймай жатады. Кейбір ақпараттарымызды қысқартуға тура келіп жатады (күліп). Сол себептен де «Новатор» бұрынғыдай 8 бетпен апта сайын оқырмандарын құранқаны қалар едім. Ақ жалпы алғанда бүгінгі күні технологиялардың дамып, ақпараттардың жан-жақтан ағылған уақытында да уақыттен үзгеніс келіп, зауыттықтардың сүйіп оқитын басылымы қатарынан табылып отыр. Әлі де партия жаңалықтарын да кәсіподақ ұйымы атқарған қызметтері де зауыт газетінің бетінен көрініс табады. Етене, бірлесіп отырып көптеген жұмыстар атқарылып келеді. Алға қарайда бірлікпен талай жетістікке жетеміз деген үмітім зор. 75 келіп отырған «Новатор» басылымын мерейтойымен құттықтай отырып, тиражы ұлғайып, оқырмандар саны көбейе берсін деп тілеймін.

Галина Окотова, ардагер:

Мен 27 жыл құрылыс бригадирі болып зауытта қызмет атқардым. Мен үшін әлі күнге дейін зауыттың әр бұрышы ыстық көрінді. Соның ішінде «Новатор» газеті де бар. Кейбір сандары менде елі де сақтаулы. Мен жазған өлең жолдары да талай жарияланды. Өте тамаша газет. Жастарға үлгі болар тұстары да көп. Бұрын 8 беттен тұратын және апта сайын жаңалықтармен толығып отыратын. Әр басылымды қызықты етіп, өндірістің маңызды мәселелерін талқылаудан бастап, ойын-сауық, құттықтау сынды жарияланымдар жарық көріп тұрды. Газетке 75 жыл болды дегенді естіп, көз алдыма естеліктер келе бастады. Ең қызықты, сағынышқа толы жұмыс уақыты ойма оралды. Шынмен де өте жақсы газет. Редакция ұжымы үлкен болмаса сапалы әрі ауқымды түрде жеткізуге тырысады. Тұрақты оқырмандары да баршылық. Маңыздылығы жоғалтпаған, айтар ойлары мен жағымды хабарларға толы өміршең газет ретінде ел есінде сақталсын деген тілегім бар. Туған күнімнен, тарихқа толы «Новатор».

Верный и надежный партнер нефтепереработчиков

75 лет – это очень солидная дата для любого издания, а для заводской, корпоративной газеты тем более. Это событие является знаменательным не только для тех, кто её создавал, трудился в редакции в разные годы и работает сегодня, но и для всех поколений заводчан. Ведь все эти годы на страницах газеты публиковались сотни тысяч материалов, посвященных рабочим будням и повседневной жизни работников коллектива.

С 2012 года мне тоже знакома система деятельности ведомственных газет. Именно в тот год я пришел в Атыраускую энергосистему, где задумывались об открытии своего издания. И в следующем году вышел первый номер газеты «Атырау өңірінің энергетигі» – «Энергетик Прикаспия». В этом году у нас тоже небольшая юбилей – 10 лет, и нам до вас расти и расти. Энергетики и нефтепереработчики являются членами одной команды – энергетической системы страны. И у вас, и у нас цели одинаковые – обеспечить потребителям качественной продукцией. Мы дарим людям свет и тепло, а вы обеспечиваете их различными продуктами ГСМ, без которых невозможно и представить жизнедеятельность страны.

Главная задача и цель журналистов, работающих в корпоративных изданиях, состоит в правдивом освещении трудового ритма коллектива, ее трудовые успехи, в знакомстве читателей с новыми героями трудовых будней. Работая в газете «Прикаспийская коммуна», я часто бывал на заводе, и представление о нём у меня есть. Тогда мы бок о бок работали с журналистами «новаторцами». А редактор газеты Юрий Александрович Пастухов был моим другом, знал я его с конца 80-х. «Причиной» нашего случайного знакомства было увлечение любительской кинесемкой. Мы учились друг у друга премудростям искусства кинесемки, обменивались соответствующей литературой.

Когда генеральным директором завода был Кайрат Кулымович Уразбаев, по его просьбе я снимал множество заводских торжественных мероприятий, изготавливал альбомы. Очень тесно приходилось сотрудничать с пресс-секретарем газеты Еленой Жоламановной Есеновой, корреспондентом газеты Светланой Калиевой,

позднее – с новым редактором газеты Индирой Сатылгановой.

Поздравляя вас с праздником, желаю успехов в популяризации нефтяной отрасли и её представителей, специалистам завода всех рангов. «В современных условиях долг журналиста – не терять остроты пера». Желаю творческих успехов, неувядающей популярности, увеличения тиража и, соответственно, увеличения количества читателей.

Амангельды МУТИГУЛЛИН, журналист газеты Атырауского энерго комплекса «Атырау өңірінің энергетигі» – «Энергетик Прикаспия»

ЖАС МАМАН

Асылханның арманы

Атырау мұнай өңдеу зауытында «Жас маман» бағдарламасы 2003 жылдан бастап жүзеге асырылып келеді. Бағдарламаның басты мақсаты – зауыттықтардың балаларына басымдық бере отырып, алған мамандығы бойынша оқуды аяқтағаннан кейін міндетті түрде зауытқа жұмысқа орналасу шартымен ҚР және жақын шетелдің жетекші техникалық жоғары оқу орындарында білікті мамандарды даярлау болып табылады. «Жас маман» бағдарламасы бойынша оқитын студенттерге оқу ақысы және стипендия төленеді. Онда технологиялық қондырғы операторы, машинистер, лаборанттар және тағы да басқа маңызды мамандықтарды игеріп шығуына аса назар аударылады. Биылғы жылы аталмыш бағдарлама арқылы 7 студент оқуын аяқтады. Соның ішінде 6 түлек зауытта қызмет атқарып, біреуі резервте тұр. Жалпы 2003 жылдан бері 65 адам бағдарламаға қатысып, 57 студент оқуды аяқтаған. Қазіргі таңда 8-і бағдарлама бойынша білімін шыңдауда.

Осы орайда бүгінгі күні зауытта қызмет атқарып жүрген студенттердің бірі Асылхан Аралбаевпен әңгімелесіп көрдік.

«Болам деген баланың, бетін қақпа белін бу», – демекші Асылхан кішкентайынан түрлі жарыстарға ат салысып, білімін шыңдап, талаптануды әдетке айналдырған. 2019 жылы мектептен түлеп ұшып, үлкен өмірге аяқ басуды ойлап жүрген Асылхан Аралбаевқа сыныптасынан зауыттың «Жас маман» конкурсының болайын деп жатырғанын естіп, бағын сынап көрмекші болады.

«Алғашында энергия байланысы бағыты бойынша қызығушылығым артып жүрген болатын. Кейін АМӨЗ

ұсынып отырған мүмкіндікті неге пайдаланып көрмеске деген ой келді. Дегенмен де Мәскеуде оқу кімнің де болса арманы деп ойлаймын. Сөйтіп, бағымды сынап көрдім. Жауабын ұзақ күтуге тура келді. Кейін, сіз өттіңіз деген жауапты алып, қатты қуандым. Отбасым да риза болды. Содан соң әңгімелесуге шақырылып, топ-10дыққа іліктім», – деп қуанышпен еске алды.

Үлкен қала, арман қала, жаңа қала. Түрлі жаңа таныстықтар. Бойды қуаныш пен қорқыныш қатар билейтін тамаша сезім. Жақыныңды, жанашырыңды іздейтін кезең. Асылхан үшін де үлкен қаланы бағындыру жолы оңай басталма-

ды: «Басында барлығына үстіртін қарап, таныстыққа, басқа да жұмыстарға уақытымды арнадым. Кейін оқуыма мән беріп, ұйқысыз күндерім басталды. Түнімен дайындалып, сабағыма ден қоя бастадым. Соның нәтижесінде білім ордасынан сәтті түлеп ұштым», – дейді кейіпкеріміз.

Жас маман үйренісіп, білім жолын тұралап алған соң өзін спорт тұрғысынан да сынап көргісі келеді. Өз елінде жүріп футбол ойынына қызығушылығы басымырақ болады. Дей тұрғанмен де өзіне таңсық қол добымен айналысуды жөн көреді.

«Мен үшін жаңа дүние болғандықтан ең алдымен сынағынан өту керектігін жіті түсіндім. Құрама команданың капитанына менің лақтыру әдісім ұнап, бірден топқа қабылдандым. Онда қақпашы болып, үздік нәтижелер көрсете бастадым. Тааы да жаңа орта, жаңа таныстықтар мен достар таптым. Маған өте қатты ұнады. Кетерде тіпті қимай қоштасдық. Естелік ретінде менің киім формамды, доп секілді естелік сыйлықтар табыс етті», – деп еске алды.

Ендігі уақытта алған білімінің нәтижесін көріп, оқығанын тәжірибе жүзінде іске асыру үшін келісімшарт негізінде Атырау мұнай өңдеу зауытының гидрогенизациялық процестер өндірісінің технологиялық сорғы машинисі болып жұмысқа орналасты.

«Жұмысым өте қызықты. Зауыт қызметкерлері де білмегенімді үйретіп, көрсетіп, тәжірибелерімен бөлісіп отырды. АМӨЗ де қызмет етіп жатырғанымға бір жағынан қуаныш көрсесе, бір жағынан өлі де сен апар емеспін. Еліміздегі ең ірі мұнай өңдеуші зауыттың дамуына үлес қосуға ниеттімін».

Шет мемлекеттен білім алсам екен деген Асылханның арманы алдаған жоқ. Аса табандылықтың, білімге деген құштарлықтың нәтижесі өз жемісін беруде. Зауыт та кадрларды дайындаудың қазіргі таңдағы маңыздылығын жақсы түсінеді. Білімге құштар, қызметіне адал еңбектен қашпайтын жастардың арқасында кәсіпорынның туы төмен түспек емес.

БАЙҚАУ

Тіл – ең асыл құндылық

Қазақ тілі – әлемдегі мағынасы көп, синонимдік тіркесі мол, сөйлеу стилі сұлу, ерекше тіл. Тек қолданатын халықтың саны аз демесеңіз, бұл тілдің құдіреті ерекше. Кезінде жыраулар, батырлар мен хандар, шешендер осы ана тіліміз арқылы дау шешіп, соғыстың бетін қайтарған. Тіл – ең ұлы қару. Тіл – ең керемет қатынас құралы. Осы орайда зауыт қызметкерлері арасында мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдері деңгейін кеңейту, тіл байлығын, ойлау қабілетін және еркін сөйлеу шеберліктерін жетілдіру, қызметкерлеріміздің мемлекеттік тілімізді құрметтеп, сонымен қатар заман талабына сай өзге тілдерге қызығушылықтарын арттыру мақсатында «Тіл шебері» атты сайыс ұйымдастырылған болатын.

Байқауға зауытымыздың тілге жанашыр, өзге тілдерді меңгеріп, өз тілін де ерекше құрметтейтін 13 қызметкер бақ сынады. Әр сәтке төрелік еткен қазылар алқасы да тіл жанашырлары болып табылады.

Доудаға қатысушылар «таныстыру», «дәстүр», «сен білесің бе?», «ақын шығармалары», «полиглот» атты 5 тур бойынша сыналды.

Таныстыру кезінде тіл жанашырлары өзі туралы ақпаратты үш тілде жеткізу керек болса, екінші турда қазақ тілінде және орыс тілінде дәстүрлер жөнінде кеңінен тарқату қажет болды. Үшінші турда ағылшын тілінде қазақтың ұлы тұлғалары жөнінде қысқаша мәлімет беру керек. Ал ең тебіренерлік төртінші турда халқымыздың аса бай рухани қазынасы – қазақ тілінде ақын шығармаларын оқу арқылы жарысты. Сайыскерлер бесінші турда еліміздің, зауыттың тарихы мен фильмдер жөнінде сұрақтарға жауап берді.

Қатысушылардың қазақ, орыс және ағылшын тілдерін білу деңгейі; қатысушылар жауабының мазмұны мен ерекшеліктері; дұрыс айтылуы, мәнерлілігі, өлеңнің күрделілік деңгейін әр жүргізілген кезең бойынша шарттар түсіндіріле отыра 1-5 аралығындағы баллдық көрсеткішпен бағаланып отырды. Атырау облысы Мәдениет және тілдерді дамыту басқармасының «Тіл»

оқу-әдістемелік орталығының басшысы Сауле Кубашева сайыс нәтижесін хабарлап, тіл мәртебесін көтеру жолындағы елеулі еңбектері үшін зауыттықтарға алғысын білдіре отырып, байқауды қортындылады.

Нәтижесінде: 1 орын – мұнай өнімдерін өндіру және тасымалдау өндірісінің инженер-механигі – Бисұлтан Терекбаев; 2 орын – «Орталық зауыт зертханасы» сынақ орталығының химиялық талдау зертханашысы – Динара Кенжебаева; 3 орын – құқықтық қамтамасыз ету бөлімінің заңгері – Ерлан Кенжеғалиевке бұйырды.

Сонымен қатар: «Полиглот» номинациясын жылу және электр энергиясы өндірісінің химиялық талдау зертханашысы – Айнұр Орынбасарова; «Тіл жанашыры» номинациясын бюджеттік және экономикалық жоспарлау бөлімі басшысының орынбасары – Самат Джанглишов; «Көркем сөз шебері» номинациясын материалдық-техникалық жабдықтау бөлімінің экономисі – Данагүл Нәсіпқалиева; «Үздік дәстүр жаршысы» номинациясын «Орталық зауыт зертханасы» сынақ орталығының инженері – Дастан Ғалымжанұлы иеленді.

Дода барысында кәсіпорын қызметкерлері үш тілді де жетік меңгеріп, соның ішінде қазақ тіліне деген құрметтерінің ерекше екендігін тағы бір дәлелдеді. Осы тұрғыда жүлделі бірінші

орынды жеңіп алған Бисұлтанның ойын біліп көрдік: «Жеті жұрттың тілін біл, жеті түрлі білім біл» деп бабаларымыз айтып кеткендей, тілді меңгеру, білу, сөйлеу керек. Бірақ, әр адам өз ана тілін ұмытпауы керек деп есептеймін. Жалпы өзім зауыттың жас мамандар кеңесінің мүшесімін, кез-келген қоғамдық жұмысқа белсене араласқанды құп көремін. Түрлі сайыстарға да қатысып тұрамын. Бұл жолы да өз бағымды сынап көргім келді. Қатысушылар да өте сауатты, үш тілді жетік меңгерген мамандар болды. Бірінші орын аламын деп ойлаған жоқпын. Бірақ, айым оғымнан туып, жеңіс туын желбіреттім. Өзім ХХ ғасырдағы классик ақын, жазушыларды оқығанды ұнатамын», – дейді жеңімпаз.

Сонымен қатар «көркем сөз шебері» номинациясын жеңіп алған Данагүл тілдің қадірін кітап арқылы ұғынғанын айтады.

«Мектеп табалдырығында жүрген кезден бастап Абай шығармаларын,

қазақ жазушыларының өңгімелерін оқығанды жаным сүйетін. Кейінгі кезде орыс тілінде көркем шығармалар мен детективті оқығанды ұнатамын. Ағылшын тілін де үйреніп, қызығушылық танытып келемін. Осылардың барлығын тоғыстыра отырып, тіл сайысына қатысуды жөн көрдім. Қобалжу басым болғанымен, көркем сөзді көркем түрде жеткізе білгеніме ризамын».

АМӨЗ түрлі ұлт өкілдері тоғысқан алып мекеме. Тілдер достастығы да мықты сақталған. Аталмыш сайыстар мен түрлі ұлт өкілдерінің қазақ тілінде еркін сөз сөйлеуі соның айқын дәлелі.

Туған елім – тірлігімнің айғағы, Тілім барда айтылар сыр ойдағы, Өссе тілім, менде бірге өсемін, Өссе тілім, мен де бірге өшемін! – деп ақын Әбілді Тәжібаев ағамыз жырлағандай тіл қай елде болса да қастерлі, құдіретті. Оны мұнай өңдеушілер де терең ұғынады.